

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De fideiussione, & deposito Religioso interdictis. §. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

eo tali negotiatio comparato non debere gabellam. Sed verius est oppositum, nam alio nō sit ea negotiatio illicita mortaliter, negari non potest aliquam indecentiam continere, vt opinio confiderant Molin. *supra*, & Gutier. *lib. 7. pract. quest. vbi de gabellis, quest. 7. à n. 10.* Ergo ob hanc causam gabella soluenda est, & ita tradit Molin. & Gutier. *locis allegatis.*

8. Quarta difficultas est an sit aliqua causa excusans clericos, & religiosos à supradicta negotiatio prohibitione, solutioneque gabellae? Respondeo esse solā necessitatē propriæ personæ, & familiæ, quia aliter commodè sustentari non possunt, eo enim casu Pōtētia prohibitio cessat, vt satis probari potest ex Concil. Elibertino, c. 19. permittente in necessitate clericis negociari per se intra provinciam, per alios extra. Non enim lex Ecclesiastica, quæ solū ob decentiam status cōstituta est, rigidius obligare debet, imo non solū ob tuam, tuorumque necessitatem hæc negotiatio permittitur, sed etiā ob necessitatē grauem pupilli, viduæ, alteriusque personæ miserabilis: sic Reginald. *l. 2. sum. lib. 2. c. 21. §. 3. circumsunt.* Torres *tract. de iust. disp. 59. dub. 2. §. commun. sensus*, Molin. *t. 2. de iust. disp. 34. 2. §. 3. ob seruandum*, vbi excusat à peccato religiosus commorantes in Brasilia, neque habentes vnde commodè sustententur, si ibi emanet merces transportandas Alouissip. ibique carius vendendis, dum modo nihil plus mercium, quam ad emendam in Lusitania ad sui sustentationem necessaria mittantur, idem tradit Gutier. *dit. quest. 93. num. 75.*

9. Ad prohibitionem negotiatio reducere possumus, si clericus in nudinis vel in foro inter mercatores assistat: nō quidem causa emēdi sibi necessaria, sed potius exercēdi inter eos proxenatarum officium Hispanæ cordedores: colligitur ex *cap. cleric. II. Confil. Carthag. 91. disp. sic Petr. Nauat. lib. 2. de restit. c. 2. n. 326. Salas de emp. c. vendit. dub. 2. in fin.* At credo solum esse peccatum mortale quando mediatio esset in contractibus simoniacijs vltarijs, vel alijs illicitis, iuxta doctrinam *Romani 722. incipit Proxena*, vel quando mediatio esset ita frequēs, vt scandalum causeret, statimque Ecclesiasticum grauius de deceret, impediretve obligationibus illius satisfacere.

§. IV.

De fideiussione, & deposito religioso interdictis. **S V M M A R I V M.**

1. Non possunt fideiubere religiosi, nisi de licentia praelati.
2. Fideiussio absque licentia praelati non tenet.
3. Religiosi capaces sunt depositi, at monasterium obligatum non remanet.
4. Praelatus non potest domino non consentiente à subdito depositum remouere.
5. Tenetur praelatus de deposito, si non corrigat subditum depositum expendentem.
6. Deposita factum Ecclesie, vel conuentui, si ob culpam illorum commissum sit, tenentur depositum soluere.
7. Non inuatur Ecclesie aduersus hanc obligationem beneficio restitutionis.
8. Quando censetur depositum fieri Ecclesie, vel praelato.

1. Religiosi fideiubere non possunt nisi de licentia praelati, & maioris partis capituli, iuxta Textum, in *cap. penult. de fideiussione. c. leg. 2. tit. 12. part. 5.* In religione autem vbi capitulum non congregatur, vt in nostra Societate sufficit licentia praelati valent licentiam concedere, vt docet Molin. *t. 2. de iust. disp. 540. post medium vers. Religiosus*, Sanch. *lib. 6. sum. c. 14. n. 38.* Debet autē in fideiussione vtilitas monasterij intervenire, quia est virtualis quædam bonorū religionis alienatio: Sanch. *n. 38.* Ipse tamē praelatus eo casu quo potest alijs fideiubedi licentiā cōcedere, fideiubere potest, quia potest vti facultatibus, quas subditis cōcedit, ne deterioris cōditionis existat. 2. Quod si religiosus absque legitima praelati licentia fideiubeat, fideiussio non tenet, quia esto peculium habeat, cum Superioris voluntati subiectus sit, obligare illud non potest solutioni independentē à praelati voluntate. Ea quo noranda est differentia fideiussionis religiosi à fideiussione clerici. Nā quāuis fideiussio omnibus prohibeatur, at clericus cui bona habeat propria potest ea solutioni firmiter obligare nulla licentia requisita. Secus verò religiosus, qui proprio caret. Adde clericis non quamlibet fideiussione interdictam esse, sed fideiussionem pro laicis, & in casu non necessario; at religiosus quælibet fideiussio sine licentia praelati interdicta: ac proinde sic facta nulla est: tradunt post alios antiquiores Sylicet. verbo *Excommunicatio 9. n. 55. sine*, Greg. Lopez *leg. 2. verbo de los Obispos, tit. 12. part. 5. Azor. t. 1. l. 12. c. 11. q. 2.* Molin. *t. 2. tract. 2. disp. 540. vers. religiosus*, Sanch. *alio relatis, c. 14. n. 41.* Quin 42. docet optimè religiosum extra monasterium de licentia Abbatis existentem fideiubere non posse licitè, nec validè; quia solum potest eos contractus celebrare, qui ad sui sustentationem fuerint necessarii, quales nunquam est fideiussio.

3. Quoad depositum attinet, certū est religiosus illius capaces esse argum. c. 1. *De deposito, c. habetur, l. Regia 3. part. 5. At*

mortaliter peccabit religiosus, si absque consensu saltem præsumpto praelati potentis licentiam concedere, depositum graue accipiat ob contractum initum, & obligationem, quæ propria auctoritate suscipit: sic Molin. *tract. 2. de iust. disp. 525. vers. non solum clericus*, Sanch. *lib. 6. sum. c. 14. n. 27.* Monasterium vero non tenetur de deposito culpa religiosi depositarij amisso, vel deterioris effecto, tametsi ex licentia praelati susceptum sit. Quia licentia solū deseruit, vt licitè religiosus depositum accipiat; non tamē vt inde praelatus, aut monasteriū obligetur. Quinimo etiam si praelatus depositum accipiat, & non monasterium, monasterium obligatum non remanet, quia in subeunda obligatione non consentit, colligitur manifestè ex *cap. grauis de deposito, c. delictum de reg. iuris in c. 8.* docuit Lessius *lib. 2. de iust. c. 27. dub. 3. n. 12.* Sanch. *lib. 6. sum. c. 14. n. 29.* Ipse vero religiosus depositarius, cuius culpa depositum amillum, vel deterioratum est, obligatur soluere, si aliquando sit soluendo, vt obligatur si peculium habeat suæ dispositioni relicto, ex quo abique graui incommodo soluere possit. Monasterium vero ex illo deposito perditio, vel deteriorato, si locupletius factum est, ea in parte depositum soluere tenetur. Quia quoad eam partem depositum virtualiter manet; habetur *dicto cap. 1. de deposito, & tradunt Lessius, Sanchez & Molina, supra.*

4. Superest tamen triplex difficultas: Prima, an possit Abbas depositum apud monachum existens auferre; & apud se retinere: Respondeo, non posse nisi domino consentiente, quia illud esse depositum remouere, & vindicare: possit autem interdiciere religioso, ne apud de depositum habeat, sed domino reddat, vel ex illius consensu procuratori tradat Sanch. *lib. 6. cap. 14. num. 3.*

5. Secunda difficultas est: an praelatus videns subditum in obseruatione depositi delinquentem, nec corrigens teneatur de deposito? Aliqui affirmant non teneri, sicut non tenetur restituere confessarius omittens culpabiliter obligare poenitentem ad restitutionem faciendam: quia nec confessarius, nec praelatus sunt cōstituti iudices in aliorum fauorem, sed in fauorem subditorum: ac proinde comparatione suorum subditorum delinquent contra iustitiam: non autem comparatione aliorum. Ergo non tenentur de damno: sic Hostiensis, *cap. grauis de deposito n. 14.* Tabiena verbo *monachus, n. 13.* Verum est hæc sententia sit probabilis, probabiliorem reputo praelatum in dicto casu obligatum esse de deposito: quia ratione officij ab Ecclesia concessi tenetur impedire damna suorum subditorum: sicut tenetur quilibet alius sæcularis gubernaror. At hic omittens culpabiliter impedire damna à suis subditis facta obligatus est restitui. Ergo similiter regularis praelatus. Neque est verum esse constitutum iudicem tantum in fauorem subditorum: nam etiam est constitutus iudex in aliorum fauorem, si æquitas postulauerit: est enim iudex inter partes. Alias si peccati domino depositum non cogeret religiosum reddere, nullam inde obligationem haberet, quod nullatenus est admittendum: cum iudex sit inter partes. Secus dicendum est de confessario, qui solum pro poenitente est iudex constitutus, & ita sustinet Greg. Lopez *leg. 3. Regia, tit. 3. verbo religiosus, part. 5.* Sanch. alio relatis, *lib. 6. sum. c. 14. n. 33.* Insuper posse, & debere praelatum punire subditum in obseruatione depositi delinquentem: sicut cum in alijs obseruationibus delinquit, in comperto est apud omnes, cum nullus sit rextus excimens hoc delictum à praelati punitione. Molina *dicta disp. 525. vers. non solum*: Sanch. *lib. 6. sum. cap. 14. num. 31.*

6. Tertia difficultas est: an depositum factum Ecclesie, vel conuentui teneatur Ecclesia soluere, cum est culpabiliter amillum? Videtur nequaquam teneri, si res immobilis, vel mobilis pretiosa distrahenda est ad illius solutionem, & Ecclesia ex deposito lucrum non sentit: quia cum horum alienatio interdicta Ecclesie, nisi illius vigeat vtilitas, seruaturque solemnitates à iure requisitæ, nequit monasterium accipiens depositum aduersus hoc interdictum obligationem suscipere: sic tradit Abbas, *cap. grauis de deposito, n. 10.* cum Innocentio, & Ioanne Andrea *ibi*: At contrarium tenendum est cum Glossa *eo cap. grauis*, verbo *persona*, & ibi Anton. *num. 5. c. 13. Immo, num. 15. c. 16. Cardin. num. 1. notab. 3. & num. 7. quest. 7. leg. Regia. 7. tit. 3. part. 5.* & ibi Greg. Lopez, Sanchez supradictos referent *lib. 6. sum. cap. 14. n. 33.* colligiturque manifestè ex *dicto cap. grauis*, vbi excusatur Ecclesia ab obligatione soluendi depositum: quia non ipsi, sed singulari personæ commissum fuit. Ergo si Ecclesie commissum esset, cessaret excusatio, & obligatio superueniret. Neque ibi sit vlla distinctio de deposito cedente in vtilitatem Ecclesie, vel in vtilitatem solius deponentis. Ratio vero est, quia ius permittens Ecclesie depositum accipere, non extrahit depositum à sua essentia, & qualitate. At essentia depositi est obligare depositarium in obseruatione illius delinquentem ad satisfactionem exhibendam: Ergo Ecclesia, quæ ex iure permittente depositum accipit, obligata est, si delinquat, satisfacere. Neque obstat, quod ad hanc satisfactionem necessarium aliquando sit rem immobilem, vel mobilem pretiosam distrahere, vt inde excusari possit: quia hæc distractio